

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет історичний

Кафедра етнології

Затверджено

На засіданні кафедри етнології
історичного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри етнології

 проф. Сілецький Р.Б.

Силабус з навчальної дисципліни
«Етнологія слов'янських народів
Карпато-Балканського регіону»,
що викладається в межах ОПП

Історія та археологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 032 Історія та археологія
Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Силабус

навчального курсу Етнологія слов'янських народів Карпато-Балканського регіону
для студентів шостого курсу (магістерської програми “Українські Карпати: археологія та етнологія”) **2023 – 2024 навчального року**

Назва курсу	Етнологія слов'янських народів Карпато-Балканського регіону ПП2.1.2.4.07
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Університетська, 1, ЛНУ ім. Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра етнології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 – гуманітарні науки, 032 – історія та археологія
Викладачі курсу	Сілецький Роман Броніславович , доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри етнології.
Контактна інформація викладачів	e-mail: r.sileckyj@gmail.com.
Консультації по курсу відбуваються	Середа, 15:00 -17:00 (вул. Університетська, 1, історичний факультет, кафедра етнології (кімната 322).
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання зі сфери народної культури слов'янських народів, обов'язкові для того, щоб опанувати методіку проведення наукових досліджень в галузі <i>історичної етнології</i> . Тому у курсі представлено огляд етнічної історії та народної культури слов'янських етносів, їх історико-етнографічне районування, розселення, зокрема, розглянуто основні галузі їх традиційної господарської діяльності, матеріальної культури, сім'ю та громадський побут, звичаї, обряди, світоглядні уявлення, та народні знання.
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Етнологія слов'янських народів Карпато-Балканського регіону” є вибірковою дисципліною на магістерській програмі “Українські Карпати: археологія та етнологія” (032-історія та археологія), яка викладається в шостому семестрі для студентів магістерської програми в обсязі трьох (3) кредитів (90 годин) (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни “Етнологія слов'янських народів Карпато-Балканського регіону” є ознайомлення студентів з етнічною історією слов'янських етносів, їх етнічною структурою і розселенням, історико-етнографічним районуванням, основними галузями традиційно-побутової культури для оволодіння сучасними підходами та інструментами дослідження етнокультурних явищ та процесів. Використовуючи найновіші здобутки історіографії, сформувати у майбутніх магістрів історії знання про традиційно-побутову культуру слов'янських народів. Розглянути основні етапи етнічної історії слов'янських народів, їх розселення (локальних та етнографічних

	груп).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баран В.Д., Максимов Е.В., Вакуленко Л.В. Славяне Юго-Восточной Европы в предгосударственный период. Киев, 1990. 2. Белорусы. Москва, 1998. (Народы и культура). 3. Болгары: Очерк традиционной культуры. София, 1984. 4. Брак у народов Центральной и Юго-Восточной Европы. Москва, 1982. 5. Бромлей Ю.В., Кашуба М.С. Брак и семья у народов Югославии. Москва, 1982. 6. Восточнославянский этнографический сборник. Москва, 1956. 7. Ганцкая Н.Н. Народное искусство Польши. Москва, 1986. 8. Ганцкая Н.Н. Польская семья: Опыт этнографического изучения. Москва, 1986. 9. Грацианская Н.Н. Этнографические группы Моравии (к истории этнического развития). Москва, 1975. 10. Зеленин Д.К. Восточнославянская этнография. Москва, 1991. 11. Этнаграфія Беларусі: Энциклапедія. Мінск, 1989. 12. Этнаграфия восточных славян: Очерки традиционной культуры. Москва, 1987. 13. Календарные обычаи и обряды в странах зарубежной Европы: Зимние праздники. Москва, 1973. 14. Календарные обычаи и обряды в странах зарубежной Европы (конец XIX – начало XX в.): Весенние праздники. Москва, 1977. 15. Календарные обычаи и обряды в странах зарубежной Европы (конец XIX – начало XX в.): Летне-осенние праздники. Москва, 1978. 16. Лужицькі серби: Посібник з народознавства. Львів; Будишин, 1997. 17. Народы европейской части СССР. Т. 1. Москва, 1964. (Народы мира: Этнографические очерки). 18. Народы мира: Историко-этнографический справочник. Москва, 1988. 19. Народы зарубежной Европы. Т. 1. Москва, 1964. (Народы мира: Этнографические очерки). 20. Нидерле Л. Славянские древности. Москва, 1956. 21. Очерки истории культуры славян. Москва, 1996. 22. Русские. Москва, 1998. (Народы и культура). 23. Славянские древности: этнолингвистический словарь. В 5 т. / Под ред. Н.И. Толстого. Москва, 1995, Т. 1; 1999, Т. 2; 2004, Т. 3; 2009, Т. 4, 2012, Т. 5. 24. Соколова В.К. Весенне-летние календарные обряды русских, украинцев и белорусов. Москва, 1979. 25. Семиряга М.И. Лужичане. Москва; Ленинград, 1955. 26. Типы сельского жилища в странах зарубежной Европы. Москва, 1968.

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	30 годин аудиторних занять. З них 30 години лекцій, 60 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Вимоги до знань та вмінь. Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні етапи етнічної історії слов'янських народів; - етнічну структуру слов'янських етносів; - характеристику основних галузей традиційно-побутової культури українців. <p><i>Зміст понять:</i> слов'янські народи, їх історико-етнографічне районування, традиційні господарські заняття, матеріальна культура, духовна культура, сімейний і громадський побут, світоглядні уявлення, народні знання.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати наукові відомості про етнологію сучасних слов'янських народів в науково-дослідницькій діяльності; - локалізувати слов'ян на карті Європи; - розрізняти різні галузі народної культури слов'янських етносів; - застосовувати знання про традиційно-побутову культуру слов'янських народів в навчальному процесі;
Ключові слова	Етнологія, слов'янські народи, їх історико-етнографічне районування і розселення, традиційно-побутова культура.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Т. 1. Росіяни. Т. 2. Білоруси. Т.3. Поляки Т. 4. Чехи. Т. 5. Словаки. Т. 6. Лужичани. Т. 7. Болгари. Т. 8. Сербі. Т. 9. Хорвати. Т. 10. Словенці. Т. 11. Македонці. Т. 12. Чорногорці. Т. 13. Боснійці (муслімани).
Підсумковий контроль, форма	Залік.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: Археологія, Історія України, Історія країн Центрально-Східної Європи, Загальна етнологія.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під	Виклад навчальної дисципліни відбуватиметься в формі лекцій.

час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Карта Європи
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Залік виставляється за підсумками роботи студента впродовж семестру. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: два колоквиуми (по 50 балів кожний)</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на колоквиумах. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях, недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до екзамену.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.